

Άγέλαστους σὰ δού Λάτζαρον (ἐπὶ τοῦ αἰωνίως σκυθρωποῦ, ὅτι κατὰ τὴν παράδ. ὁ Λάτζαρος κατὰ τὴν δευτέραν περιόδον τοῦ βίου του μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν δὲν ἔελασέ ποτε) Λέσβ. || Παροιμ. *Μήτε νύφη ἀγέλαστη μήτε γάμος ἄκλαντος* (ἐπὶ τοῦ κατὰ φύσιν συμβαίνοντος) Πελοπν. (Βασσαρ.) *Μάρτι Μούρτ' ἀγέλαστε καὶ ξεροχαχάνιστε* ὁ Μούρτις παρὰ τὸ Μάρτις εἶναι κωμικὸν πλάσμα τοῦ βίου ὀνόματος, τὸ δὲ ξεροχαχάνιστος σημαίνει τὸν ἔχοντα κερὸν καὶ ἐπίπλαστον καγχασμὸν, γέλωτα. Ἐπὶ τοῦ μηνὸς Μαρτίου, καθ' ὃν ὁ οὐρανὸς εἶναι συνήθως νεφελώδης, παροδικαὶ δὲ καὶ μικρᾶς διαρκείας εἶναι αἱ ἐκλάμψεις τοῦ ἡλίου, ὅστις καὶ φαινόμενος δὲν θερμαίνει ἐπαρκῶς τὴν γῆρα. Ἡ λ. ἐπὶ τῆς σημ. ταύτης ἦδη παρ' Αἰσχύλ. Ἄγαμ. 94 «ἀγέλαστα πρόσωπα». Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἄγέλαστος ἐπών. Εὐρ. (Ἐρμούπ.) Ἄγέλαστος τοπων. Χίος Ἀέλαστος Κάρπ. τοῦ Ἀγέλαστου Β. Ἡπ. Ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγέλαστη ὄν. κύριον (ἢ μία τῶν μοιρῶν) Ἀθῆν. β) Ἐκεῖνος, καθ' ὃν δὲν γελᾷ τις, ὁ μὴ προκαλῶν τὸν γέλωτα, ἐπὶ πραγμάτων καὶ καταστάσεων Ἀθῆν. Ἄνδρ. Βάρν. Ζάκ. Θήρ. Κρήτ. Μακεδ. (Βέρ. Κοζ. Σιάτ. κ.ά.) Πελοπν. (Δημητσάν. Οἰν. κ.ά.): Φρ. *Τὸ ἀγέλαστο* (ἐνν. πήδημα. Ἐν παιδιᾷ, καθ' ἣν, κύπτοντος ἑνός, οἱ λοιποὶ παῖχται ὑπερπηδοῦν κατὰ σειράν ὑπὲρ αὐτόν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον πήδημα λέγεται *ἀμίλητο*, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὀμιλοῦν, τὸ δεύτερον *ἀγέλαστο*, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γελοῦν, καὶ τὸ τρίτον *σκοῦφος*, διότι ὁ παίχτης, καθ' ἣν στιγμὴν ὑπερπηδᾷ, ἀποθέτει τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ κύπτοντος) Ἄνδρ. *Γελᾷ ὁ ζουρλὸς 'ς τ' ἀγέλαστο* (ἐνν. πρᾶγμα, δηλ. τὸ μὴ προκαλοῦν γέλωτα. Πβ. ἀρχ. «γελᾷ δ' ὁ μῶρος κᾶν τι μὴ γελοῖον ἦ») Βάρν. *Γελᾷ ὁ τρελλὸς 'ς τ' ἀγέλαστα* (ἐνν. πρᾶγματα) Δημητσάν. || Παροιμ. *Μήτε γάμος ἄκλαντος μήτε λείψανο ἀγέλαστο* (ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἐξ οἰασθήποτε αἰτίας νὰ μὴ κλαύσῃ τις κατὰ τὸν γάμον ἢ νὰ μὴ γελάσῃ κατὰ τὴν κηδεῖαν νεκροῦ) Ἀθῆν. Πελοπν. κ.ά. *Μηδὲ πίκρ' ἀγέλαστη μηδὲ γάμος ἄκλαντος* (ὅτι δὲν ὑπάρχει λύπη, καθ' ἣν νὰ μὴ γελᾷ τις, ὅπως καὶ γάμος, καθ' ὃν νὰ μὴ κλαύσῃ τις. Διὰ τὸ πίκρ' ἀγέλαστη πβ. συνών. φρ. παρ' Αἰσχύλ. Χοηφ. 30 «ἀγέλαστοις | ξυμφοραῖς») Κρήτ. γ) Οὐσ. παιδιᾷ, καθ' ἣν οἱ παῖχται προσβλέποντες ἀλλήλους ἀμιλλῶνται μὲν νὰ συγκρατοῦν τὸν ἴδιον γέλωτα, προσπαθοῦν δὲ συγχρόνως διὰ ποικίλων μορφασμῶν νὰ διεγείρουν αὐτὸν ὁ ἕτερος παρὰ τῷ ἑτέρῳ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Παίζομε τὸν ἀγέλαστον* Σάντ. Χαλδ. *Εὐτάμε τὸν ἀέλαστον* (εὐτάμε = κάμνομεν) Τραπ. κ.ά. 2) Παθ. ἐκεῖνος ὅστις δὲν *γελεῖται*, ὁ μὴ ἀπατώμενος Ἡπ. Θήρ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Βογατσ. κ.ά.) ἸΠελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) κ.ά. — Λεξ. Περίδ.: *Κάνεις δὲν ἔμεινεν ἀγέλαστος* Περίδ. || Φρ. *Μὰ τὸ Θεὸ τὸν ἀγέλαστο!* (ὄρκος) Κεφαλλ.

ἀγέλη ἢ, Εὐβ. Ἡπ. Καπ. (Ἀραβάν. Σινασσ.) Κάρπ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Οἰν. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιωτ.) κ.ά. *ἀέλη* Κάρπ. Ρόδ. *ἄιλη* Ρόδ. *ἀέλε* Ἰκαρ. *ἀγέλ'* Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) Β.Εὐβ. Θράκ. (Μάδντ. κ.ά.) Καπ. (Ἄνακ. Ποτάμ.) Μακεδ. (Βογατσ. Γκιουβ. Καταφύγ. Σισάν. κ.ά.) Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) *ἀέλ'* Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Σιάτ.) *ἀγίλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ.) *ναγέλ'* Καπ. (Σίλατ. Φάρασ. Φερτ.) *ἀγίλα* Καπ. (Σινασσ.) *ἀγέα* Τσακων. *γέλη* Θράκ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *ἀγέλη*. Τὸ *ναγέλ'* ἐγεννήθη ἐκ συνεκφ. τῆς αἰτιατ. *τὴν ἀγέλη -τὴ ναγέλ'*, ὅθεν καὶ ἡ *ναγέλ'*. Πβ. τὰ ὅμοια *τὴν οὐρὰ-ἡ νουρά*, τὸν *ῶμο-ὁ νῶμος* κττ.

1) Ἄθροισμα κτηνῶν, ἀγελάδων, βοῶν, χοίρων κττ. ἀγομένων εἰς βοσκήν σύνθηθ. καὶ Καπ. (Ἄνακ. Ἀραβάν. Ποτάμ. Σίλατ. Σινασσ. Φάρασ. Φερτ.) Τσακων.: Ἄγέλης τόπος (τὸ μέρος, ἔνθα συναθροίζονται τὰ κτήνη καὶ παραδίδονται εἰς τὸν βουκόλον) Ἀραβάν. *Νιὰ ἀγέλη βοῖδια* Βούρβουρ. *Μιὰ ἀγέλ'* γιλάδια Β.Εὐβ. *Μνιὰ ἀγέλ'* ἄλουγα Βογατσ. *Θὰ πάνου τ' ᾄλάδα 'ς ν ἀέλ'* (θὰ πάγω κτλ.) Ζαγόρ. || Φρ. *Μαύρη γελαδίτσα γέννησε 'ς τὴ μέση 'ς τὴν ἀγέλη* (ἐπφδ.) Φθιωτ. || Ἄσμ.

Βρίσκει τ' ἀρκοῦδια βρουκολεῖο καὶ τὰ λεοντάρια ἀγέλη Ἡπ. β) Τὸ μέρος, ὅπου συγκεντροῦνται τὰ κτήνη καὶ ὅθεν ἐξάγει αὐτὰ εἰς νομὴν ὁ βουκόλος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Μακεδ. (Σιάτ.): *Πάν τὰ βοῖδια 'ς ν ἀέλ'* Ζαγόρ. Συνών. *ἀγελαρξὰ 2, ἀγελαρίστρα 1.* γ) Τὸ μέρος, ὅπου μένουν τὰ πρόβατα Καπ. (Σινασσ.) 2) Μεταφ. ὁμᾶς ἀνθρώπων συγγενῶν Κάρπ.: *Πάει καὶ σωρεύεται μὲ τὴν ἀέλην του.*

ἀγελίδι τό, ἀμάρτ. *ἀελίδι* Σύμ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. *ἀγελαῖα*.

Μικρὰ ἀγελάς: *Ἐχω ἕναν ἀελίδι.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀγελαδάκι*.

ἀγελόμαντρα ἢ, ἀμάρτ. *ἀγελόματρα* Λῆμν.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀγέλη* καὶ *μάντρα*.

Μάνδρα ἀγελάδων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀγελαδοβορὸς*.

ἀγεμάτιστος ἐπίθ. Λεξ. Περίδ. *ἀγιμάτιστος* Κύπρ. *ἀγμάτ'στους* Θράκ. (Ἀδριανούπ.) *ἀγιουμάτ'στους* Ἡπ. (Ἰωάνν. κ.ά.) Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *γεματιστός <γεματίζω.

Ὁ μὴ γευματίσας, ἄγευστος ἔνθ' ἄν.: *Εἶμι ἀγιουμάτ'στους ἀκόμα* Αἰτωλ. Ἰωάνν. *Ἀγιουμάτ'στους κἀνένας δὲ μπορεῖ νὰ κἀν' δ'λεῖα* Αἰτωλ. Συνών. *ἀγέματος, ἄγευτος*.

ἀγέματος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀγίματος* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. *γέμα*.

Ὁ μὴ γευματίσας, νῆστις. Συνών. *ἀγεμάτιστος, ἄγευτος*.

ἀγέμιστος ἐπίθ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἰν.) *ἀγιόμιστος* πολλαχ. *ἀγιόμ'στους* Μακεδ. Στερελλ. *ἀγέμητος* Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *γεμιστός <γεμίζω.

1) Ὁ μὴ πληρωθεὶς, κενὸς σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἰν.): *Κουβᾶς ἀγέμιστος. Στάμνα ἀγέμιστη. Τονφέκι ἀγέμιστο* σύνθηθ. *Ἀγέμητο σακκί* Ἀρκαδ. || Φρ. *Ἐχ' ἀγιόμ'στου κιφάλ'* (ἐπὶ τοῦ μὴ πειθομένου ἢ δυσκόλως πειθομένου) Μακεδ. Συνών. *ἀγέμωτος, ἄδειος*. 2) Ὁ μὴ ἀδρυνθεὶς, ὁ μὴ ὠριμάσας, ἐπὶ καρπῶν, οἷον τῶν ὀσπρίων, σιτηρῶν κττ. *Μέγαρ. Στερελλ. κ.ά.: Κουτσὰ-σπαρτὰ ἀγιόμιστα* Μέγαρ. *Σ'τάρι ἀγιόμ'στου* Στερελλ. Ἀντίθ. *μεστωμένος* (ἰδ. *μεστός, μεστῶνω*).

ἀγέμωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀίμωτος* Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *γεμωτός <γεμώνω. Τὸ *ἀίμωτος* ἐκ τοῦ *ἀγίμωτος* ἀποβληθέντος τοῦ γ μεταξὺ φων.

